

**ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Гнатченко Володимир Юрійович

КУРСОВА РОБОТА

**ПРОЄКТ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ АК
«ХАРЬКОВОБЛЕНЕРГО»**

Навчальна дисципліна	<u>Основи проєктного аналізу</u> назва навчальної дисципліни
Ступінь освіти	<u>фаховий молодший бакалавр</u> фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр
Галузь знань	<u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> шифр і назва галузі знань
Спеціальність	<u>051 Економіка</u> код і найменування спеціальності
Освітньо-професійна програма	<u>Економіка підприємства</u> назва освітньо-професійної програми
Академічна група	<u>Е-23</u> назва академічної групи

Харків – 2025

ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ

Керівник:

Нагорна Ірина Володимирівна, викладач циклової комісії економіки, управління та адміністрування, спеціаліст вищої категорії, кандидат економічних наук

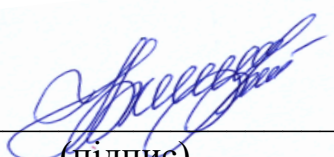
Робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач

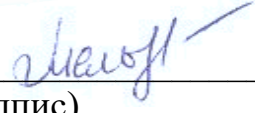

_____ В. Ю. Гнатченко
підпис здобувача ПБ здобувача

Підсумкова оцінка: _____ 75 _____ (балів)

Члени комісії з захисту:

_____ (підпис)

І. В. Нагорна

_____ (підпис)

М. О. Мельничук

ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Гнатченко Володимир Юрійович

ЗАВДАННЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ

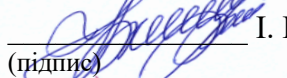
Навчальна дисципліна	Основи проєктного аналізу
Тема роботи	назва навчальної дисципліни Проект впровадження нових інформаційних технологій для АК «Харьковоблэнерго»
Термін подання завершеної роботи	тема курсової роботи 31.05.2025 р.

Графік виконання роботи

Назва етапів виконання або структурних елементів роботи (проєкту)	Дата закінчення
Вибір та затвердження теми	03.03 – 08.03.2025
Добір та аналіз літератури за обраною темою	10.03 – 22.03.2025
Складання плану курсової роботи	24.03 – 29.03.2025
Написання вступу та I розділу	31.03 – 26.04.2025
Написання II розділу курсової роботи	28.04 – 17.05.2025
Написання висновків та пропозицій, оформлення курсової роботи	19.05 – 24.05.2025
Подання курсової роботи керівнику для рецензування (для рекомендації до захисту)	26.05 – 31.05.2025
Захист курсової роботи	02.06 – 07.06.2025

Завдання видав

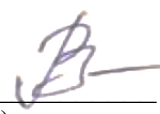
Керівник,
викладач циклової комісії економіки,
управління та адміністрування, спеціаліст
вищої категорії, кандидат економічних наук

I. V. Нагорна
(підпис)

«05» березня 2025 р.

Завдання отримав

Здобувач

В. Ю. Гнатченко
(підпис)

«05» березня 2025 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	5
Розділ 1 Концепція, цінність та ефективність проєкту	7
1.1. Основні етапи формування та реалізації проєкту	7
1.2. Основні учасники проєкту, фактори зовнішнього та внутрішнього середовищ	9
1.3. Основні фази проєкту, витрати та основні вигоди від проєкту ..	10
Розділ 2 Маркетинговий, технічний, інституційний, екологічний, соціальний, фінансовий та економічний аналіз.....	13
2.1. Маркетинговий, технічний, інституційний аналіз.....	13
2.2. Екологічний та соціальний аналіз	14
2.3. Фінансовий та економічний аналіз	16
Висновки.....	19
Список використаних джерел.....	21

ВСТУП

Актуальність теми курсової роботи «Проект впровадження нових інформаційних технологій для АК «Харьковоблэнерго»» обумовлюється сучасними викликами в енергетичній галузі України, яка перебуває у стані структурної трансформації та адаптації до нових умов цифрової економіки. В умовах високої волатильності енергоринку, зростаючих вимог до енергоефективності, надійності постачання електроенергії та зменшення втрат, особливого значення набуває впровадження сучасних ІТ-рішень, здатних автоматизувати управлінські процеси, забезпечити оперативний моніторинг систем електропостачання, а також вдосконалити систему обліку споживання енергії.

АК «Харьковоблэнерго», як один із ключових регіональних операторів з розподілу електроенергії, має безпосередній вплив на енергетичну безпеку Харківського регіону. Впровадження інноваційних цифрових платформ, таких як «розумні» лічильники, системи SCADA, CRM-системи для обслуговування клієнтів, дає змогу не лише покращити якість послуг для кінцевих споживачів, але й підвищити рівень прозорості, зменшити експлуатаційні витрати та знизити вплив людського чинника у прийнятті технічних рішень.

Крім того, розвиток інформаційних технологій дозволяє краще інтегруватися в європейську енергетичну систему, дотримуючись стандартів ENTSO-E та рекомендацій ЄС щодо цифрової трансформації в енергетиці. Актуальність також підсилюється потребою в посиленні кібербезпеки енергетичної інфраструктури, що є особливо важливим в умовах сучасних гібридних загроз. У зв'язку з цим проект набуває не лише економічного, а й стратегічного значення для розвитку енергетичного сектору країни.

Метою курсової роботи є розробка та обґрунтування проекту впровадження нових інформаційних технологій в АК «Харьковоблэнерго» з метою підвищення ефективності управління, надійності енергопостачання та якості обслуговування споживачів.

Відповідно до зазначеної мети сформовано такі завдання курсового дослідження:

- навести основні етапи формування та реалізації проєкту;
- навести основні учасники проєкту, фактори зовнішнього та внутрішнього середовищ;
- навести основні фази проєкту, витрати та основні вигоди від проєкту;
- охарактеризувати маркетинговий, технічний, інституційний аналіз;
- охарактеризувати екологічний та соціальний аналіз;
- охарактеризувати фінансовий та економічний аналіз.

Об'єктом курсової роботи є діяльність акціонерної компанії «Харьковоблэнерго» у сфері управління розподілом та обліком електроенергії.

Предметом курсової роботи є процес впровадження нових інформаційних технологій у виробничо-управлінську структуру підприємства з метою підвищення його операційної ефективності та якості енергопостачання.

РОЗДІЛ 1

КОНЦЕПЦІЯ, ЦІННІСТЬ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОЄКТУ

1.1. Основні етапи формування та реалізації проєкту

Концепція проєкту впровадження нових інформаційних технологій для АК «Харьковоблэнерго» базується на ідеї цифрової трансформації підприємства як відповіді на зростаючі вимоги до якості, прозорості та ефективності надання послуг у сфері електропостачання. В умовах динамічного розвитку енергетичних ринків, децентралізації генерації та підвищення ролі споживача як активного учасника енергосистеми, застосування сучасних ІТ-рішень розглядається не як додатковий інструмент, а як базис для побудови гнучкої, адаптивної та конкурентоспроможної енергетичної компанії.

Цінність проєкту полягає у можливості досягти якісно нового рівня керування енергетичною інфраструктурою, що охоплює впровадження систем віддаленого моніторингу, автоматизованого обліку, прогнозування навантаження, а також покращення взаємодії з клієнтами через цифрові сервіси. Застосування таких технологій забезпечує зниження витрат, мінімізацію втрат електроенергії, підвищення точності даних, зменшення часу реагування на аварійні ситуації та підвищення рівня довіри до компанії як серед споживачів, так і серед інвесторів.

Ефективність проєкту проявляється як у короткостроковій перспективі – за рахунок оперативного оновлення застарілих систем та підвищення продуктивності персоналу, так і у довгостроковому вимірі – через покращення фінансових результатів підприємства, зниження технологічних витрат, зміцнення ринкових позицій та підвищення рівня енергетичної безпеки регіону. В умовах цифрової трансформації економіки цей проєкт стає не лише інвестицією в технології, а й стратегічним кроком у напрямі сталого розвитку компанії та її інтеграції у глобальні цифрові процеси.

Формування та реалізація проєкту впровадження нових інформаційних технологій для АК «Харьковоблэнерго» відбувається через послідовний процес, що

охоплює як стратегічне планування, так і практичне втілення інновацій у виробничу діяльність. На початковому етапі формується бачення змін, визначається потреба в цифровізації, проводиться діагностика поточного стану інформаційних систем, аналізуються слабкі місця в управлінні, обліку, технічному обслуговуванні електромереж. Наприклад, виявляється, що на багатьох підстанціях використовується морально застаріле ПЗ, а збір даних здійснюється вручну, що породжує похибки, затримки та втрати.

На основі проведеного аналізу визначаються стратегічні напрями проєкту, обираються пріоритетні технології, такі як автоматизовані системи диспетчерського управління (SCADA), інтелектуальні лічильники (smart metering), CRM-платформи для взаємодії з клієнтами. На цьому ж етапі формується попереднє техніко-економічне обґрунтування, в якому порівнюються очікувані витрати та вигоди від упровадження кожного з компонентів проєкту, розраховуються строки окупності інвестицій. Після цього проводиться етап погодження і затвердження проєктного рішення з керівництвом компанії та, у разі потреби, з державними органами чи зовнішніми інвесторами.

Ключовим моментом є розробка детального плану реалізації, в якому передбачається календарне впровадження програмного забезпечення, оновлення інфраструктури, навчання персоналу та інтеграція нових рішень у наявну систему. Наприклад, протягом першого півріччя може бути реалізована пілотна зона з встановленням smart-лічильників у центральному районі Харкова. Після аналізу результатів, визначення рівня ефективності та виявлення труднощів, відбувається масштабування рішень на інші підрозділи.

Реалізація супроводжується постійним моніторингом виконання плану, аналізом ризиків, коригуванням дій у відповідь на зовнішні або внутрішні виклики. Наприклад, збої в ланцюгах постачання ІТ-обладнання можуть змусити змінити графік або адаптувати технічне рішення. На завершальному етапі проводиться оцінка досягнутих результатів, перевіряється рівень виконання запланованих показників, здійснюється аудит ефективності використання ресурсів, а також формується звітність для зацікавлених сторін.

Завершення проєкту не означає припинення розвитку: впроваджені технології відкривають нові можливості для подальшої оптимізації, автоматизації та вдосконалення бізнес-процесів, що може стати основою для запуску наступного етапу цифрової трансформації підприємства.

1.2 Основні учасники проєкту, фактори зовнішнього та внутрішнього середовищ

У реалізації проєкту впровадження нових інформаційних технологій для АК «Харьковоблэнерго» задіяна широка низка учасників, кожен з яких відіграє ключову роль у забезпеченні результативності ініціативи. Центральним суб'єктом виступає сама енергетична компанія, зокрема її управлінський апарат, ІТ-відділ, інженерно-технічні служби, підрозділи зв'язку та експлуатації мереж. Ці внутрішні актори відповідають за стратегічні рішення, технічну інтеграцію, логістику процесу модернізації, а також за управління змінами в організації. Наприклад, саме ІТ-департамент здійснює підбір відповідного програмного забезпечення, готує інфраструктуру для впровадження SCADA-систем, а керівництво компанії визначає бюджетні обмеження та терміни реалізації.

Зовнішнє середовище проєкту формують постачальники обладнання, розробники програмного забезпечення, компанії-інтегратори, а також консультанти, які надають підтримку в розробці технічних завдань і адаптації рішень під специфіку підприємства. Крім того, до кола учасників належать контролюючі державні органи, що регулюють сферу енергетики, а також потенційні інвестори – банки або міжнародні фінансові інституції, які можуть надавати кредити, гранти або інвестиції на умовах прозорої звітності та соціальної відповідальності. У певних випадках у процесі впровадження можуть брати участь університети або науково-дослідні установи, які супроводжують впровадження

інновацій, зокрема – штучного інтелекту в диспетчерському управлінні чи хмарних платформ для аналізу навантажень.

Фактори внутрішнього середовища охоплюють стан наявної технічної інфраструктури, рівень цифрової компетенції персоналу, організаційну культуру, а також відкритість менеджменту до трансформацій. Наприклад, якщо підприємство вже використовує елементи автоматизованого обліку, процес впровадження нових рішень може бути суттєво спрощений. Натомість відсутність внутрішньої ІТ-екосистеми, низький рівень мотивації персоналу або бюрократизованість управління можуть гальмувати реалізацію проєкту.

Фактори зовнішнього середовища включають загальноекономічну ситуацію, регуляторні зміни, рівень розвитку технологій, політичну стабільність, ситуацію на енергетичному ринку, а також очікування споживачів. Наприклад, наявність державних ініціатив на підтримку цифровізації енергетики створює сприятливе середовище для впровадження нововведень. Натомість інфляційні процеси, обмеження на імпорт високотехнологічного обладнання або військові ризики можуть спричинити зміни у вартості та термінах реалізації проєкту.

Таким чином, ефективна взаємодія всіх учасників проєкту в умовах динамічного впливу внутрішніх і зовнішніх чинників є критично важливою для успішного досягнення цілей цифрової трансформації АК «Харьковоблэнерго». Від скоординованих дій та адаптивності до викликів залежить не лише ефективність конкретного впровадження, але й довгострокова конкурентоспроможність підприємства на ринку.

1.3. Основні фази проєкту, витрати та основні вигоди від проєкту

Проєкт впровадження нових інформаційних технологій для АК «Харьковоблэнерго» проходить через кілька послідовних фаз, кожна з яких відіграє критичну роль у досягненні очікуваного результату. Початковий етап – аналітико-підготовчий – полягає в глибокому вивченні поточного стану ІТ-інфраструктури

підприємства, виявленні технічних і функціональних прогалин, визначенні основних потреб користувачів та вимог до майбутніх цифрових рішень. На цьому етапі особливу увагу приділяють ризик-аналізу, розробці концептуальної моделі майбутньої системи, а також обґрунтуванню доцільності змін. У випадку АК «Харьковоблэнерго» це може стосуватися, наприклад, впровадження цифрового моніторингу споживання електроенергії в реальному часі або модернізації каналів зв'язку між диспетчерськими пунктами.

Наступна фаза – проектування та розробка – охоплює створення технічного завдання, вибір постачальників програмного забезпечення та обладнання, налагодження взаємодії з зовнішніми виконавцями. Важливо, щоб технічне рішення було адаптоване до умов функціонування підприємства – наприклад, враховувало нерівномірне навантаження на мережі або складну топологію підстанцій. Ця стадія також включає розробку плану впровадження, графіку монтажу та програмних налаштувань.

Після завершення підготовки починається етап реалізації, який включає безпосереднє впровадження обраного програмного забезпечення, інтеграцію з наявними системами, тестування та навчання персоналу. Для АК «Харьковоблэнерго» це може означати впровадження автоматизованої системи диспетчерського керування (АСДК), яка дозволяє в режимі реального часу управляти енергопотоками, виявляти аварії або оптимізувати завантаження мережі. З цього моменту починає формуватися економічна віддача від інвестицій, оскільки система вже частково заміщає ручні операції, скорочує час реагування на несправності, зменшує втрати електроенергії.

Фінальна фаза – експлуатаційно-моніторингова – зосереджена на підтримці стабільної роботи впроваджених технологій, аналізі ефективності їх застосування та внесенні коригувань за результатами роботи. Підприємство отримує можливість не лише відстежувати технологічні й економічні показники в динаміці, а й планувати подальше масштабування цифрових рішень на інші підрозділи.

Щодо витрат, то вони охоплюють витрати на закупівлю апаратного забезпечення, ліцензії на програмне забезпечення, послуги розробників і

консультантів, підготовку персоналу та витрати на обслуговування системи. У контексті АК «Харьковоблэнерго» ці витрати можуть бути значними, особливо з огляду на масштаби підприємства та складність технологічного середовища. Наприклад, впровадження комплексної SCADA-системи з інтеграцією до старих каналів зв'язку потребуватиме оновлення значної частини мережевого обладнання.

Однак попри значні капітальні вкладення, проєкт відкриває широкі можливості для підвищення ефективності. Очікувані вигоди включають зменшення операційних витрат завдяки автоматизації, скорочення аварійних відключень, поліпшення точності прогнозування навантажень, збільшення рівня прозорості управлінських рішень, підвищення довіри споживачів до надійності енергопостачання. Додатково, застосування сучасних технологій відкриває можливості для участі в державних і міжнародних проєктах з модернізації енергетики, що створює перспективу залучення додаткових інвестицій.

Таким чином, кожна фаза проєкту має свою логіку, обсяг завдань і витрат, але саме їхнє узгоджене виконання забезпечує ефективність і довгострокову цінність впроваджених інформаційних технологій для стратегічного розвитку АК «Харьковоблэнерго».

РОЗДІЛ 2

МАРКЕТИНГОВИЙ, ТЕХНІЧНИЙ, ІНСТИТУЦІЙНИЙ, ЕКОЛОГІЧНИЙ, СОЦІАЛЬНИЙ, ФІНАНСОВИЙ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

2.1. Маркетинговий, технічний, інституційний аналіз

Маркетинговий, технічний та інституційний аналізи у межах проєкту впровадження нових інформаційних технологій для АК «Харьковоблэнерго» є ключовими складовими етапу обґрунтування доцільності ініціативи, оскільки вони дозволяють оцінити проєкт не лише з позиції технічної реалізації, а й з точки зору ринку, управлінської структури, нормативного середовища та стратегічних переваг.

Маркетинговий аналіз у цьому контексті полягає не в традиційному дослідженні споживачів, а у вивченні потреб внутрішнього та зовнішнього інформаційного середовища компанії, очікувань клієнтів щодо якості послуг, швидкості реагування на аварії, можливості цифрової комунікації тощо. Він виявляє конкурентні переваги, які надає модернізація, зокрема, здатність компанії забезпечити прозорість тарифоутворення, гнучке реагування на попит, створення цифрових каналів для обслуговування клієнтів. Наприклад, упровадження «особистого кабінету» споживача дозволяє зменшити навантаження на контактні центри, скоротити час обробки заявок, а також підвищити задоволеність клієнтів. Такий аналіз також враховує тенденції цифровізації енергетичних компаній в Україні та світі, що дає змогу оцінити рівень технологічного відставання чи відповідності сучасним стандартам.

Технічний аналіз фокусується на існуючих інфраструктурних ресурсах компанії, їх відповідності сучасним вимогам, потенціалі інтеграції нових рішень у вже наявне середовище. У випадку АК «Харьковоблэнерго» йдеться про перевірку телеметричних систем, серверного обладнання, каналів передачі даних, сумісності з потенційними рішеннями SCADA, ERP чи CRM. Наприклад, якщо на підприємстві використовуються морально застарілі канали зв'язку або аналогові

прилади обліку, технічний аналіз дозволяє визначити потребу в їхній заміні, а також оцінити ризики, пов'язані з впровадженням безперервного збору інформації. Крім того, тут враховується енергоспоживання, витривалість технічних рішень, захищеність даних, відмовостійкість і можливість масштабування систем.

Інституційний аналіз зосереджується на внутрішніх управлінських і правових механізмах, які регулюють діяльність компанії. У цьому аспекті аналізується готовність організаційної структури до змін, наявність відповідного кадрового ресурсу, здатність компанії навчати персонал, адаптувати внутрішню документацію, розробити нові процедури реагування, обслуговування та контролю. У випадку АК «Харьковоблэнерго» це також може означати необхідність адаптації регламентів диспетчерського керування, оновлення політик безпеки, включення цифрових КРІ до системи оцінювання персоналу. Інституційний аналіз також охоплює законодавчі та регуляторні вимоги, що стосуються кібербезпеки, захисту персональних даних, стандартів управління енергетикою. Наприклад, упровадження нових інформаційних систем повинно відповідати вимогам Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації щодо безпеки критичної інфраструктури.

Таким чином, у сукупності ці три аналізи дають цілісне бачення готовності підприємства до цифрової трансформації, визначають оптимальні технічні та управлінські рішення, а також забезпечують відповідність стратегічного курсу компанії сучасним викликам і очікуванням стейкхолдерів.

2.2. Екологічний та соціальний аналіз

Екологічний та соціальний аналіз у межах проєкту впровадження нових інформаційних технологій для АК «Харьковоблэнерго» має особливе значення, оскільки цифрова трансформація у сфері енергетики прямо й опосередковано впливає як на навколишнє природне середовище, так і на добробут громад, працівників і споживачів. Такі впливи не завжди очевидні на першому етапі, однак

у довгостроковій перспективі вони формують репутацію підприємства, рівень довіри до нього та загальну сталість розвитку.

З екологічного погляду, проєкт сприяє зменшенню споживання природних ресурсів і викидів шкідливих речовин за рахунок оптимізації процесів енергоспоживання. Завдяки впровадженню автоматизованих систем обліку, диспетчерського керування та аналізу навантажень, компанія може більш точно передбачати пікові навантаження, уникати перевитрат електроенергії, зменшувати втрати в мережах і таким чином знижувати загальне навантаження на довкілля. Наприклад, розумні системи моніторингу дозволяють оперативно виявляти аварії та втрати, що зменшує ризики непередбачуваних викидів або перевантажень обладнання, яке може спричинити загоряння чи витoki технічних речовин.

Соціальний аспект охоплює як внутрішнє середовище компанії, тобто умови праці персоналу, так і зовнішнє – вплив на споживачів, громади, партнерів і загальний рівень доступу до якісних послуг. Впровадження нових ІТ-рішень зазвичай супроводжується необхідністю перепідготовки персоналу, створенням нових робочих місць у сфері обслуговування цифрових систем, що підвищує загальну кваліфікацію працівників і дає їм можливість адаптуватися до ринку праці майбутнього. Разом з тим, такий процес вимагає продуманої політики управління змінами, щоб уникнути соціального опору, демотивації чи звільнень.

Для споживачів електроенергії проєкт несе значне соціальне значення через підвищення якості обслуговування, оперативності реагування на аварії, прозорості тарифоутворення, доступу до персоналізованої інформації через цифрові кабінети або мобільні застосунки. Наприклад, клієнти зможуть у реальному часі відстежувати споживання, оплачувати послуги, подавати заявки онлайн, що особливо важливо для маломобільних груп населення або споживачів у віддалених районах.

Крім того, цифровізація дозволяє реалізовувати принципи енергетичної справедливості, забезпечуючи рівний доступ до електропостачання, незалежно від соціального статусу або територіального розташування. Наприклад, за допомогою аналізу даних компанія може виявляти проблемні ділянки мережі, де частіше

відбуваються перебої, і пріоритетно модернізувати саме ці ділянки, зменшуючи соціальну нерівність між міськими та сільськими споживачами.

Отже, екологічний і соціальний аналіз допомагає оцінити, наскільки нові технології сприяють сталому розвитку, підвищенню соціального капіталу компанії, зменшенню впливу на природу та зростанню довіри до енергетичного сектора з боку суспільства. У сучасних умовах такі аспекти дедалі частіше визначають не лише репутацію, а й економічну життєздатність підприємств, що працюють у сфері критичної інфраструктури.

2.3. Фінансовий та економічний аналіз

Фінансовий та економічний аналіз проєкту впровадження нових інформаційних технологій для АК «Харьковоблэнерго» має ключове значення, оскільки дозволяє оцінити не лише витрати на реалізацію проєкту, а й визначити його рентабельність, окупність та довгострокову ефективність у контексті загальної економічної стратегії підприємства.

На першому етапі фінансового аналізу розглядаються усі прямі інвестиції, пов'язані із закупівлею програмного забезпечення, модернізацією серверного обладнання, створенням резервних систем, розробкою мобільних застосунків, а також витрати на оплату праці спеціалістів, навчання персоналу та технічну підтримку.

Економічна доцільність такого проєкту проявляється у можливості суттєвого зменшення операційних витрат у середньо- та довгостроковій перспективі. Наприклад, автоматизація обліку споживання електроенергії та впровадження смарт-лічильників знижує потребу в ручному зчитуванні показників, зменшує кількість помилок і втрат, пов'язаних із людським фактором. Це, у свою чергу, зменшує навантаження на технічний персонал, що дозволяє перерозподіляти трудові ресурси на інші напрямки.

Також скорочуються витрати на паперовий документообіг, поштові відправлення та фізичне обслуговування абонентів у центрах підтримки.

У рамках економічного аналізу особливу увагу слід приділяти оцінці зростання продуктивності та швидкості обслуговування, адже ефективна інформаційна система дозволяє приймати управлінські рішення на основі актуальних даних, прогнозувати пікові навантаження, швидко реагувати на інциденти та мінімізувати час простою обладнання.

Як приклад, впровадження цифрових карт електромереж з інтеграцією геоаналітики дозволяє швидко визначати місце аварій, планувати ремонти та зменшити тривалість перебоїв у постачанні. Це напряду впливає на економіку компанії через зменшення штрафних санкцій, підвищення рівня задоволеності споживачів і, відповідно, зниження ризиків втрати клієнтів.

Фінансовий аналіз проєкту повинен включати також оцінку таких показників, як термін окупності інвестицій (payback period), внутрішня норма прибутковості (IRR), чиста приведена вартість (NPV) та індекс прибутковості. Наприклад, у випадку з АК «Харьковоблэнерго», очікуване зменшення операційних витрат на 15–20% протягом перших трьох років після впровадження цифрових рішень може свідчити про високу інвестиційну привабливість проєкту, навіть якщо початкові витрати є суттєвими.

З економічної точки зору, важливо враховувати також мультиплікативний ефект, який проєкт може мати на суміжні галузі. Наприклад, поліпшення якості електропостачання у місті чи регіоні стимулює розвиток малого бізнесу, підвищує інвестиційну привабливість території, дозволяє зменшити збитки підприємств через аварійні відключення, а також покращує загальний рівень життя населення. Таким чином, впровадження інформаційних технологій в енергетичній сфері – це не лише внутрішнє рішення компанії, а й важливий чинник економічного розвитку регіону в цілому.

Підсумовуючи, фінансовий та економічний аналіз є незамінними елементами для прийняття обґрунтованого рішення про реалізацію проєкту. Вони дозволяють побачити не лише витрати, але й потенційні вигоди, врахувати ризики, а також

переконатися, що впровадження ІТ-рішень у діяльність АК «Харьковоблэнерго» є економічно виправданим та стратегічно перспективним кроком у напрямку цифрової трансформації підприємства.

ВИСНОВКИ

За результатами дослідження проєкту впровадження нових інформаційних технологій для АК «Харьковоблэнерго» можна зробити кілька важливих висновків.

По-перше, основні етапи формування та реалізації проєкту передбачають послідовну підготовку, планування, технічну інтеграцію та впровадження, що забезпечує системний та контрольований процес оновлення інфраструктури підприємства. Такий підхід дозволяє зменшити ризики та оптимізувати використання ресурсів.

По-друге, значна роль у реалізації проєкту належить різноманітним учасникам, серед яких керівництво компанії, технічні фахівці, зовнішні постачальники ІТ-рішень та державні регулятори, а також враховуються численні фактори зовнішнього і внутрішнього середовища, які можуть впливати як позитивно, так і негативно на ефективність впровадження.

Щодо фаз проєкту, витрат і вигод, то можна відзначити, що хоча початкові інвестиції є суттєвими, очікувані довгострокові вигоди у вигляді зниження операційних витрат, підвищення ефективності управління та покращення якості послуг роблять проєкт економічно вигідним і обґрунтованим. Маркетинговий аналіз виявляє значний потенціал для підвищення конкурентоспроможності через модернізацію сервісів і розширення спектру послуг, технічний аналіз підкреслює актуальність оновлення технологічної бази, а інституційний аналіз відображає необхідність відповідності новим регуляторним вимогам.

Екологічний та соціальний аналіз демонструють, що впровадження інформаційних технологій сприяє зниженню екологічного навантаження завдяки оптимізації ресурсів та зменшенню витрат, а також покращенню соціальних аспектів – підвищенню комфорту для споживачів та створенню нових робочих місць. Фінансовий і економічний аналіз підтверджує, що проєкт є рентабельним, з очікуваним зниженням витрат і покращенням економічних показників компанії, що в цілому сприяє сталому розвитку підприємства.

Таким чином, проєкт впровадження нових інформаційних технологій для АК «Харьковоблэнерго» є комплексним, стратегічно важливим і має великий потенціал для підвищення ефективності, економічної стабільності та конкурентоспроможності компанії на ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адамик О. В., Сисюк С. В. Інформаційні системи управління підприємством: вибір базових технологій та програмного забезпечення. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. Вип. 14. С. 891–895.
2. Безус А. М., Безус П. І., Шевчун М. Б. Особливості впровадження інформаційних технологій в сучасних умовах. Ефективна економіка. 2022. № 4. doi: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2022.4.76>
3. Запісоцький І. В., Тарнавський В. Я., Крокіс Д. В., Ільчишин М. З., Матвієвський Н. А., Карпльак Р. В. Застосування інформаційних технологій в управлінні підприємством. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки». 2023. № 12. doi: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-12-9305>
4. Кравець В. І., Слісаренко Т. В. Використання інформаційних технологій для підвищення ефективності управління підприємством. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2017. Вип. № 13, Ч. 1. С. 136–140.
5. Крайчук С. О. Стан запровадження інформаційних технологій в управлінні сучасними підприємствами. Ефективна економіка. 2016. № 4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4892>.
6. Куценко Т. М., Попова О. М. Значення і особливості застосування сучасних інформаційних систем в управлінні підприємством. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2016. № 55. С. 97–102.
7. Марцінковська О., Легкий О. Організаційні аспекти впровадження CRM-систем у діяльність підприємства. Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України. 2019. № 23. С. 81–85.
8. Нога І. М., Скриньковський Р. М., Павловські Г. Діагностика ефективності застосування інформаційних технологій в управлінні підприємствами. Бізнес Інформ. 2016. № 9. С. 241–245.

9. Онопко А. С., Жигалкевич Ж. М. Застосування інформаційних технологій в управлінні підприємством. Актуальні проблеми економіки та управління. 2017. № 11. URL: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/102782>.
10. Осталецький В. Б. Теоретичні підходи до класифікації інформаційних систем управління підприємством. Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». 2015. № 12. С. 294–299.
11. Пурій Г. М. Інформаційні системи і технології в управлінні діяльністю підприємства. Ефективна економіка. 2019. № 6. doi: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.6.56>
12. Річна інформація емітента цінних паперів за 2022 рік АК «Харьковоблэнерго» Режим доступу: https://www.oblenergo.kharkov.ua/sites/default/files/pdf/akcioneram/emitent_year/Річна%20інформація%20емітента%20цінних%20паперів%20за%202022%20рік.pdf
13. Сіренко Н.М. Проектне фінансування : курс лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2018. 106 с.
14. Статут АК «Харьковоблэнерго» Режим доступу: https://www.oblenergo.kharkov.ua/sites/default/files/pdf/statut_ak_harkivoblenergo_0_0.pdf
15. Цивільний кодекс України: закон України від 16.01.2003 № 435-IV із змінами і доповненням. ВРУ. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
16. Шульга О. А. Сучасні підходи до розроблення й упровадження інформаційних систем управління підприємством: теоретико-методологічний аспект. Підприємництво та інновації. 2021. Вип. 18. С. 62–66. doi: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/18.11>
17. Янчук Т. В. Значення механізму впровадження інформаційних технологій у господарській діяльності підприємств. Економіка і організація управління. 2016. № 4(24). С. 269–276.